

Wytyczne dla federacji sportowych/organizatorów imprez sportowych przy planowaniu masowych zgromadzeń w kontekście COVID-19: wskazówki tymczasowe

Wskazówki przejściowe 14 kwietnia 2020 r.

Światowa Organizacja Zdrowia

Informacje podstawowe

Niniejszy załącznik dotyczący sportu należy odczytywać w powiązaniu z [kluczowymi zaleceniami WHO w zakresie planowania masowych zgromadzeń w kontekście obecnego wybuchu epidemii COVID-19](#), które zawierają ogólne wskazówki dotyczące aspektów zdrowia publicznego w odniesieniu do takich imprez.

Załącznik ten został opracowany w celu zapewnienia dodatkowego wsparcia organizatorom imprez sportowych w ocenie konkretnych dodatkowych zagrożeń, określeniu działań łagodzących i podjęciu świadomej, popartej dowodami decyzji o dalszym organizowaniu jakichkolwiek imprez sportowych. Dodatkowe wskazówki znajdują się w specjalnym narzędziu do oceny ryzyka z załącznika WHO COVID-19 dotyczącego masowych zgromadzeń o charakterze sportowym i liście kontrolnej w zakresie łagodzenia skutków.

Należy również zapoznać się z uaktualnionymi [wskazówkami technicznymi dotyczącymi COVID-19](#). Dokumenty te będą poddawane przeglądowi i aktualizowane w miarę rozwoju pandemii.

Kluczowe kwestie i możliwości łagodzenia skutków

Kluczowe czynniki wymagające uwzględnienia przy każdej imprezie sportowej są zawarte w narzędziu oceny ryzyka związanego z imprezą masową o charakterze sportowym z załącznika WHO COVID-19. Te kluczowe czynniki dotyczą konkretnych kwestii, które należy uwzględnić podczas planowania masowych imprez sportowych. Poniższa tabela zawiera przegląd i ogólne informacje na temat niektórych z tych dodatkowych czynników, w tym środków łagodzących, które zostaną uwzględnione także podczas procesu oceny ryzyka.

Kluczowe kwestie	Komentarze	Czynniki ryzyka i lista kontrolna dotycząca łagodzenia skutków
Czy istnieją sporty, które mogą być uważane za mniej lub bardziej ryzykowne?	Sporty o niższym ryzyku, w których możliwy jest fizyczny dystans, np. strzelanie z łuku, strzelectwo i niektóre zawody lekkoatletyczne. Będą one mniej ryzykowne, jeśli będą przestrzegane zalecenia dotyczące fizycznego dystansu dla sportowców, trenerów i widzów. Do sportów podwyższonego ryzyka należą sporty kontaktowe. Fizyczne i bliskie kontakty między zawodnikami zwiększają ryzyko przenoszenia COVID-19.	Prosimy o zapoznanie się ze szczegółowymi informacjami na liście kontrolnej dotyczącej łagodzenia skutków. Należy uwzględnić: • codzienną kontrolę zdrowia zawodników • fizyczną (co najmniej 1 metr) separację zawodników, urzędników, widzów i personelu pomocniczego • dokładną dezynfekcję i czyszczenie po/ pomiędzy rundami/konkursami • należy zakazać współdzielenia się sprzętem, w szczególności zapewnić, aby nie korzystano wspólnie z butelek i kubków na wodę • rozważyć bezpieczne użytkowanie zamkniętych pojemników na wszystkie materiały higieniczne jednorazowe i wielokrotnego użytku (np. chusteczki higieniczne, ręczniki itp.).

Wielkość imprezy	Wielkość imprezy sportowej ma wpływ na ryzyko. Fizyczne oddalenie kibiców musi być zachowane, jeżeli kibice i personel pomocniczy mają być obecni podczas imprezy. Należy również uwzględnić inne czynniki w różnych grupach docelowych: • uczestnicy (w tym oficjele) • widzowie • państwo przyjmujące (wydarzenia międzynarodowe) • inne państwa uczestniczące (wydarzenia międzynarodowe). Liczba uczestników w stosunku do widzów na imprezach sportowych jest zazwyczaj niska. Uczestnicy stanowią również znaną grupę, więc łatwiej jest im doradzać, wspierać i w razie potrzeby śledzić ich działania, tak aby można było rozważyć zorganizowanie imprez na zamkniętych stadionach.	Prosimy o zapoznanie się ze szczegółowymi informacjami na liście kontrolnej dotyczącej łagodzenia skutków Prowadzenie imprez sportowych z wyznaczonymi miejscami siedzącymi na arenach z szeroko rozstawionymi widzami w odległości co najmniej 1 metra, numerowanymi miejscami dla śledzenia kontaktu, monitorowaniem temperatury przy wejściach oraz dostarczaniem wizualnych przypomnień, takich jak naklejki lub pieczątki na nadgarstki, może ograniczyć możliwość przypadkowego kontaktu.
Miejsca wewnątrz lub na zewnątrz budynków	Wydarzenia organizowane na zewnątrz będą lepiej wentylowane niż te we wnętrzach. Łatwiejsze może być zapewnienie stosowania się do zaleceń dotyczących fizycznego dystansowania się w przypadku imprez na świeżym powietrzu, w których nie stosuje się wyznaczonych miejsc siedzących, takie jak wyścigi konne, golf, itp.	Prosimy o zapoznanie się ze szczegółowymi informacjami w ocenie ryzyka Zalecenia WHO dotyczące fizycznego dystansu muszą być przestrzegane podczas zawodów sportowych.
Obiekty noclegowe	Wymagana jest współpraca z właścicielami obiektów w celu zapewnienia, że obiekty te spełniają lub mogą spełniać zalecenia WHO i zalecenia krajowe podczas pandemii COVID-19.	Prosimy o zapoznanie się ze szczegółowymi informacjami na liście kontrolnej dotyczącej łagodzenia skutków Wyodrębnione pomieszczenie/przestrzeń izolacyjna, do przebywania wszystkich osób z objawami rozpoznanymi w obiekcie, gdy konieczne jest oczekiwanie na przewiezienie pacjenta do placówki medycznej. Dodatkowo, zalecane jest posiadanie stanowiska medycznego oraz wyznaczonego personelu na miejscu do pomocy w ocenie przypadków i potencjalnych innych chorób.
Dane demograficzne (wiek i stan zdrowia)	Zawodnicy imprez sportowych są zazwyczaj młodszy i zdrowsi od widzów. Jednakże, niektórzy zawodnicy, trenerzy i personel pomocniczy mogą mieć choroby współistniejące. Wiek i stan zdrowia kibiców i pozostałego personelu będą się różnić.	Prosimy o zapoznanie się ze szczegółowymi informacjami na liście kontrolnej dotyczącej łagodzenia skutków Szczególnie zalecane/ obowiązkowe jest przeprowadzanie kontroli zdrowotnych poprzedzających wyjazd i przed samą imprezą, aby zapewnić wykluczenie osób potencjalnie dodatkowo zagrożonych (współwystępowanie chorób, leków, alergii). Widzowie mogą zawierać grupy zagrożone, więc warto rozważyć doradzanie niektórym grupom o podwyższonym ryzyku, aby nie uczestniczyły w imprezie.

Informowanie o ryzyku	Zapewnienie dostępności poradnictwa w zakresie zdrowia publicznego przed imprezą i w jej trakcie dla wszystkich uczestników, personelu i pracowników wszystkich zainteresowanych stron	Prosimy o zapoznanie się ze szczegółowymi informacjami na liście kontrolnej dotyczącej łagodzenia skutków i zaleceniami organizatorów imprezy podanymi poniżej Wyświetlanie znaków informujących widzów i personel pomocniczy o sposobach zapobiegania zarażeniu się COVID-19 i przekazania wirusa innym.

Więcej informacji w dziale Pytania i odpowiedzi na temat masowych zgromadzeń i COVID-19.

Lista kontrolna zalecanych działań znajduje się poniżej dla:

- Organizatorów imprez
- Uczestników

Zalecenia dla organizatorów imprez

Środki te mogą pomóc w uzyskaniu zwolnień od władz, aby umożliwić sportowcom trening i udział w innych wydarzeniach, takich jak kwalifikacje uznawanych przez organizatorów za kluczowe. Elitarny sport jest bardzo kontrolowanym środowiskiem i organizatorzy powinni być w stanie osiągnąć to w kompleksowy sposób.

Należy rozważyć możliwość wykorzystania ambasadorów sportu do promowania komunikacji. Obowiązkiem każdego jest dbanie o zdrowie swoje i innych oraz przyczynianie się do powodzenia imprezy.

Zalecenia dla organizatorów imprez	
Przed imprezą oraz podczas imprezy (w tym obiekty)	Zapewnienie dostępności żelu na bazie alkoholu do mycia rąk i przyrządów higienicznych w wielu miejscach w obiekcie, w którym odbywa się impreza i ma miejsce zakwaterowanie.
	Zapewnienie dobrego oznakowania higienicznego we wszystkich miejscach, szatniach, obiektach szkoleniowych itp.
	Zapewnienie pierwszej pomocy i usług medycznych, w tym wyznaczonych dostawców usług medycznych, którzy są w stanie zbadać i skierować podejrzane przypadki do badania pod kątem COVID-19.
	Personel medyczny zespołu lub Lokalnego Komitetu Organizacyjnego (LOC) w obiektach powinien sprawdzać temperaturę zawodników każdego dnia, wszelkie temperatury powyżej 38°C powinny być zgłaszane do kierownika medycznego / głównego lekarza zawodów. Należy postępować zgodnie z zaleceniami dotyczącymi zarządzania chorymi podróżnymi w punktach wjazdu (lotniska międzynarodowe, porty morskie i przejścia naziemne) w kontekście COVID-19.
	Zapewnienie zdolności do odizolowania podejrzanych przypadków: • zespół/oficjele i personel obsługujący imprezę• wolontariusze, pracownicy pomocniczy.
	Opracowanie i udostępnienie informacji na temat zagrożenia: • objawy kliniczne COVID-19 i środki zapobiegawcze, w szczególności zasady etykiety oddechowej i praktyk w zakresie higieny rąk• kryteria zwracania się do osób z objawami o opuszczenie miejsca lub cofnięcie się do wyznaczonego obszaru• informacje na temat fizycznego oddalenia• informacje na temat stosowania osłon twarzy i masek medycznych• znaczenie i praktyczne implikacje kwarantanny, samoizolacji i samokontroli w kontekście imprezy, np. nieuczestniczenia.
	Zapewnienie dostępności rękawic gumowych dla pracowników zespołu i wolontariuszy zajmujących się praniem, ręcznikami itp.
	Zaleca się, aby ręczniki były przeznaczone tylko do jednorazowego użytku.
	Zapewnienie każdemu z uczestników butelki z czystą wodą.
	Udostępnienie chusteczek i pojemników do usuwania zużytych chusteczek z pokrywami we wszystkich autobusach i we wszystkich szatniach obiektowych.
	Zapewnienie każdemu zespołowi termometru (np. na podczerwień) i łącza do rejestracji temperatury zawodników. Jeśli nie jest to możliwe, ustalić czy każda drużyna może być wyposażona w bezdotykowy termometr z czujnikiem?
	Ustalenie, gdzie osoba ze zdiagnozowaną chorobą COVID-19 będzie miała zapewnioną opiekę i izolację
	Ustalenie, gdzie kontaktujący się z potwierdzonymi przypadkami zostaną poddani kwarantannie
	Określenie, w jaki sposób zawodnicy i personel drużyny zostaną powiadomieni o przypadku i sytuacji związanej z COVID-19, w miejscu gdzie trenują.
	Określenie miejsca, w którym duża liczba osób może zostać poddana kwarantannie w przypadku, gdy duża liczba sportowców lub pracowników drużyny jest narażona na niebezpieczeństwo
	Wstępne określenie osób do kontaktów w nagłych wypadkach z lokalnymi władzami służby zdrowia.
	Maski medyczne powinny być gotowe do użycia przez personel medyczny organizatorów i osoby chore
Zapewnienie chusteczek dezynfekcyjnych i zalecanie personelowi sprząającemu miejsce dezynfekowania klamek drzwi, uchwytów toaletowych, uchwytów baterii łazienkowych itp. we wszystkich obszarach kilka razy dziennie.	

	Rozważenie udostępnienia indywidualnych pakietów profilaktycznych dla sportowców zawierających: • małe osobiste opakowania chusteczek jednorazowych i plastikowych worków do usuwania chusteczek• małego laminowanego identyfikatora profilaktycznego zawierającego kluczowe zgłaszane informacje• maska medyczna do noszenia w przypadku choroby (wszelkie objawy, w tym gorączka, kaszel, duszność)• małe opakowania chusteczek nasączonych alkoholem do wycierania rąk• małe opakowanie jednorazowych plastikowych kubków do picia• termometr• środek do dezynfekcji rąk.

Zalecenia dla uczestników imprezy

Przed imprezą	Każdy uczestnik imprezy (sportowiec, wolontariusz, pracownik, osoba zajmująca się żywnością itp.) powinien aktywnie i regularnie sprawdzać swój stan zdrowia (łącznie z badaniem temperatury i monitorowaniem wszelkich objawów).
	Osoby, które mają uczestniczyć w imprezie, a które czują się chore, nie powinny przychodzić na miejsce imprezy i powinny uzyskać poradę online lub telefoniczną od wyznaczonej osoby kontaktowej.
	Kierownictwo zespołu i liderzy wolontariuszy powinni zapewnić, aby ich zespoły i wolontariusze były poinformowane w zakresie procedur obowiązujących dla pacjentów podejrzanych i potwierdzonych, o środkach zapobiegania i kontroli zakażeń oraz o tym, gdzie można znaleźć więcej informacji.
Podczas imprezy	Uczestnicy powinni być świadomi i współpracować z personelem medycznym zespołu lub personelu organizującego imprezę w miejscach, w których każdego dnia mierzone są temperatury własne lub zawodników, wszelkie temperatury powyżej 38°C, należy zgłosić kierownikowi medycznemu/głównemu lekarzowi zawodów. Należy postępować zgodnie z tym samym podejściem, co w przypadku zarządzania chorymi podróżnymi w punktach wejściowych (międzynarodowe porty lotnicze, porty morskie i naziemne, przejścia) w kontekście COVID-19
	Często myć ręce wodą z mydłem. Jeśli mydło i woda nie są dostępne, należy użyć środka do dezynfekcji rąk na bazie alkoholu . Stacje do higieny rąk powinny być dostępne na całym terenie imprezy, w miejscu zakwaterowania i w autobusach zespołowych.
	Podczas kaszlu lub kichania należy zakrywać usta i nos chusteczką lub rękawem (nie rękami). Stosować etykietę oddechową (zachować odległość: co najmniej 1 m), osłaniać kaszel i kichanie chusteczkami jednorazowymi lub zgiętym łokciem, myć ręce). Jeśli kaszel utrzymuje się, odizolować się i zasięgnąć porady lekarza.
	Unikać kontaktu z osobami chorymi, w tym unikać bliskiego kontaktu z osobami cierpiącymi na ostre infekcje dróg oddechowych.
	Unikać kontaktu z kimkolwiek, gdy jest się chorym.
	Rękawice powinny być noszone przez zespół i personel obsługujący ręczniki lub pranie w środowisku zespołu.
	Ręczniki nie powinny być współdzielone.
	Sportowcy nie powinni dzielić się odzieżą, kostkami mydła ani innymi przedmiotami osobistymi.
	Zalecany protokół korzystania z butelek z wodą:
	• Dobra higiena drużyny obejmuje zapewnienie wszystkim zawodnikom, urzędnikom i personelowi posiadania własnych butelek z wodą, aby zapobiec przenoszeniu wirusów i bakterii.• Butelki powinny być etykietowane i myte (mydłem do mycia naczyń) po każdym treningu lub meczu.
	Należy doradzać zawodnikom, aby nie dotykali własnych ust ani nosa.
	Unikać uścisków rąk lub przytulania się.
	Unikać łaźni parowych i saun.
Należy pamiętać o regularnym czyszczeniu często dotykanych przedmiotów (klamki drzwi, windy, sprzęt sportowy itp.).	

WHO nadal ściśle monitoruje sytuację pod kątem wszelkich zmian, które mogą mieć wpływ na niniejsze tymczasowe wytyczne. W przypadku zmiany jakichkolwiek czynników, WHO wyda kolejną aktualizację. W przeciwnym razie niniejsze tymczasowe wytyczne tracą ważność po upływie 2 lat od daty publikacji.

© Światowa Organizacja Zdrowia 2020. Niektóre prawa zastrzeżone. Niniejsza praca jest dostępna na licencji [CC BY-NC-SA 3.0 IGO](#).

Numer referencyjny WHO: [WHO/2019-nCoV/Mass_Gatherings_Sports/2020.1](#)